

Przedmiotowy system oceniania

z edukacji łacińskiej dla klasy 2. liceum

- I. Zasady ogólne
- II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych w warunkach nauczania zdalnego
- III. Ogólne kryteria oceniania

I. Zasady ogólne

1. Przedmiotowy System Oceniania (PSO) jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Ocenianiem (WSO), który jest częścią Statutu Szkoły.
2. W ramach oceniania przedmiotowego nauczyciel rozpoznaje poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania.
3. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia, tj. stan wiedzy i umiejętności uczniów oraz postępy czynione przez ucznia.
4. O zakresie wymagań edukacyjnych, kryteriach i sposobach oceniania oraz trybie poprawiania oceny oraz uzyskania oceny wyższej niż proponowana nauczyciel informuje uczniów na pierwszej lekcji.
5. Wymagania edukacyjne są dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (m.in. na podstawie orzeczeń, opinii ppp oraz w wyniku rozpoznania indywidualnych potrzeb przez pracowników placówki).
6. Niezależnie od przyjętego w szkole systemu oceniania (np. punktowy, ocena opisowa, średnia ważona) ocenę roczną wyraża się w sześciostopniowej skali: od 1 do 6.
7. Główną funkcją oceniania bieżącego jest monitorowanie pracy ucznia i przekazywanie mu informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. Ocenianie bieżące ma za zadanie umożliwić:
  - a) informowanie ucznia, rodzica i nauczyciela o poziomie osiągnięć edukacyjnych oraz postępach ucznia,
  - b) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
  - c) wskazywanie uczniowi mocnych (uzdolnień) i słabych stron, a przede wszystkim sposobów pracy nad nimi,
  - d) planowanie rozwoju ucznia, rozwijania jego uzdolnień, pokonywania ewentualnych trudności,
  - e) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce.
8. Ustalenie śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej odbywa się w trybie ustalonym w WSO.
9. Jeśli wynik klasyfikacji śródrocznej ucznia wskazuje na to, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi bądź utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, szkoła umożliwi uczniowi uzupełnienie braków w następujący sposób:
  - a) pisemne wskazanie treści, które są niezbędne do opanowania przez ucznia,

- b) oferta dodatkowych kart pracy, zadań i ćwiczeń pozwalających na przewyższenie trudności,
  - c) konsultacje indywidualne z nauczycielem przedmiotu.
10. Wszystkie oceny są dla ucznia i jego rodziców jawne, a sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane na zasadach określonych w WSO.
  11. Oceny podlegają uzasadnieniu przez nauczyciela.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych w warunkach nauczania zdalnego

1. Nauczanie zdalne wprowadza się zgodnie z rozporządzeniem MEN na okres w nim wskazany tylko w sytuacji, kiedy nauczanie bezpośrednio w placówce nie jest możliwe dla całej społeczności szkolnej. Autorski program nauczania jest w tych warunkach nadal realizowany.
2. Nauczyciel, ze względu na wyjątkową sytuację uniemożliwiającą prowadzenie zajęć dydaktycznych w sposób bezpośredni, kieruje się w swojej pracy dobrem ucznia i procesu dydaktycznego, uwzględniając obecne ograniczenia.
3. Nauczyciel przekazuje informacje o podejmowanych aktywnościach za pośrednictwem Internetu.
4. Nauczyciel sprawdza osiągnięcia edukacyjne ucznia możliwie często, aby mieć kontrolę nad tym, jak realizowany jest materiał w warunkach nauczania zdalnego.
5. Forma zajęć w obecnych warunkach przyjmuje postać wymiany mailowej, korzystania z gotowych platform edukacyjnych, grupowego chatu na forum klasy oraz w razie konieczności konferencji on-line.
6. Do sprawdzania wiedzy, umiejętności i postępów edukacyjnych ucznia stosuje się takie narzędzia jak: udział ucznia w zajęciach, udział w ćwiczeniach, testy, ankiety, sprawdziany, prace pisemne, kartkówki, prace domowe.
7. Przez okres zdalnego nauczania ocenie podlegają zlecone przez nauczyciela zadania obowiązkowe, których niewypełnienie w ustalonym terminie skutkuje oceną niedostateczną (nie dotyczy sytuacji, w której niewykonanie zadania usprawiedliwione jest względami zdrowotnymi lub problemami technicznymi). Dodatkowo punktowane jest wykonywanie zadań nieobowiązkowych, które skutkuje wpisaniem + lub oceny bdb za aktywny udział w lekcji.
8. Uzyskane oceny są jawne, podlegają uzasadnieniu, a ocenione prace pisemne wglądowi.
9. Każdą oceną można poprawić w trybie określonym w WSO.
10. Sprawdziany i ich zakres są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, kartkówki z bieżącego materiału nie podlegają tej zasadzie.
11. Sprawdziany, kartkówki i prace pisemne zapowiadane przez nauczyciela są obowiązkowe.
12. O terminach i zakresie prac domowych nauczyciel informuje na bieżąco.
13. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć dwa razy w semestrze w przypadku przedmiotu nauczanego w wymiarze 3 i więcej godzin tygodniowo, a jeden raz w semestrze w przypadku przedmiotu nauczanego do 2 godzin w tygodniu.
14. Ocena roczna zostaje ustalona zgodnie z WSO.

Kryteria oceniania ogólne

	Zakres materiału	POZIOM PODSTAWOWY			POZIOM PONADPODSTAWOWY		
		OCENA NIEDOSTATECZNA	OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA	OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
HOMO ROMANUS: Rozdział 1 Homo viator							
Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	Wymowa i akcent w języku łacińskim. Wpływ łaciny na współczesne języki oraz kultury antycznej na kulturę Europy. Słownictwo związane z podróżowaniem, opisem krajobrazu. I i II deklinacja rzeczowników i przymiotników. Indicativus, imperativus i infinitivus praesentis activi czasowników I-IV koniugacji oraz słowa posiłkowego sum, esse. Przyimki.	Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: opanował pamięciowo słownictwo w niewielkim zakresie wobec stawianych wymagań, opanował elementarne struktury gramatyczne, niezbędne dla dalszej nauki.	Uczeń: zna podstawowy zakres wymaganego słownictwa, rozpoznaje proste struktury gramatyczne.	Uczeń: opanował słownictwo i rozpoznaje struktury gramatyczne.	Uczeń: opanował słownictwo i struktury gramatyczne, które potrafi również poprawnie samodzielnie tworzyć. Zna pojęcie iloczasu i ogólne zasady akcentowania.	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania.*
Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i komentowanie tekstu oryginalnego		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: nie dokonuje samodzielnie analizy prostych zdań tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	Uczeń: naprowadzany pytaniami pomocniczymi nauczyciela tłumaczy poprawnie nieskomplikowane konstrukcje zdaniowe tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	Uczeń: samodzielnie dokonuje analizy formalnej prostego nowego tekstu i potrafi uchwycić sens rzeczowy zdania (z niewielkim wsparciem pytań pomocniczych nauczyciela), w sposób właściwy posługuje się słownikiem.	Uczeń: samodzielnie tłumaczy przerobiony i nowy tekst pod względem formalnym i rzeczowym, wykazuje się umiejętnością przekładu na język polski, sprawnie posługuje się słownikiem, potrafi przygotować analizę rzeczową tekstu literackiego.	
Analiza i interpretacja tekstów kultury		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: dostrzega związki pomiędzy językiem łacińskim a innymi językami jedynie na drodze mechanicznego kojarzenia, wykazuje elementarną znajomość	Uczeń: dostrzega wpływy języka łacińskiego na język ojczysty i języki obce, wypowiada się na tematy związane z kulturą antyczną poznane podczas lekcji.	Uczeń: rozumie wpływy języka łacińskiego na język ojczysty i języki obce, redaguje poprawną wypowiedź pisemną, wykorzystując zdobytą w szkole wiedzę z kultury antycznej i jej	Uczeń: dokonuje analizy wpływu języka łacińskiego na język ojczysty i języki obce, formułuje wypowiedź ustną zgodnie z zasadami poprawności językowej, redaguje wypowiedź pisemną, w pełni wykorzystując	

			zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach.		dziedzictwa europejskiego, rozumie związek z antykiem grecko-rzymskim różnych dyscyplin poznawanych w szkole (np. pojęcia tych dziedzin).	wiedzę z kultury antycznej i jej dziedzictwa europejskiego zdobytą w szkole i na drodze własnych poszukiwań, umie wykorzystać wiedzę zdobytą na lekcjach języka łacińskiego przy rozwiązywaniu różnych zadań w innych dziedzinach szkolnych.	przyswojenia przez niego treści wynikających z podstawy programowej. Ustalenie wymagań na ocenę celującą należy do nauczyciela, ale muszą one być zgodne z prawem. Jeżeli uczeń wykazuje zainteresowanie poszerzaniem wiedzy, można go za to nagrodzić dodatkowo, ale wiedza wykraczająca poza program nie może być elementem koniecznym do uzyskania oceny celującej – art. 44b ust. 3 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361).
Inne kryteria		Uczeń: zwykle nie okazuje zainteresowania przedmiotem, zwykle nie jest aktywny na lekcji, zwykle nie jest przygotowany do zajęć, zwykle nie odrabia pracy domowej.	Uczeń: rzadko okazuje zainteresowanie przedmiotem, rzadko jest aktywny na lekcji, często nie jest przygotowany do zajęć, często nie odrabia pracy domowej.	Uczeń: czasami okazuje zainteresowanie przedmiotem, czasami jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, zwykle odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje zainteresowanie przedmiotem, jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje duże zainteresowanie przedmiotem, jest bardzo aktywny na lekcji, jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	
HOMO ROMANUS, Rozdział 2 Homo fabulosus							
Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie	Podstawowe mity grecko-rzymskie, najważniejsi	Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę	Uczeń: opanował pamięciowo	Uczeń: zna podstawowy zakres wymaganego słownictwa,	Uczeń: opanował słownictwo i rozpoznaje struktury	Uczeń: opanował słownictwo i struktury gramatyczne,	

zawartych w nich informacji	bogowie i herosi. Słownictwo związane z opisem wierzeń grecko-rzymskich. Konstrukcja Accusativus cum infinitivo. Zaimki osobowe i dzierżawcze. Indicativus imperfecti activi, indicativus futuri I activi. Composita z esse.	dopuszczającą.	słownictwo w niewielkim zakresie wobec stawianych wymagań, opanował elementarne struktury gramatyczne, niezbędne dla dalszej nauki.	rozpoznaje proste struktury gramatyczne.	gramatyczne.	które potrafi również poprawnie samodzielnie tworzyć. Zna pojęcie iloczasu i ogólne zasady akcentowania.	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania.* * W świetle obowiązujących przepisów ocena ucznia ma wynikać ze stopnia przyswojenia przez niego treści wynikających z podstawy programowej. Ustalenie wymagań na ocenę celującą należy do nauczyciela, ale muszą
Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i komentowanie tekstu oryginalnego		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: dokonuje samodzielnie analizy prostych zdań tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	Uczeń: naprowadzany pytaniami pomocniczymi nauczyciela tłumaczy poprawnie nieskomplikowane konstrukcje zdaniowe tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	Uczeń: samodzielnie dokonuje analizy formalnej prostego nowego tekstu i potrafi uchwycić sens rzeczowy zdania (z niewielkim wsparciem pytań pomocniczych nauczyciela), w sposób właściwy posługuje się słownikiem.	Uczeń: samodzielnie tłumaczy przerobiony i nowy tekst pod względem formalnym i rzeczowym, wykazuje się umiejętnością przekładu na język polski, sprawnie posługuje się słownikiem, potrafi przygotować analizę rzeczową tekstu literackiego.	
Analiza i interpretacja tekstów kultury		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: wykazuje elementarną znajomość zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – zna pobieżnie główne bóstwa i religii grecko-rzymskiej.	Uczeń: wykazuje podstawową znajomość zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – zna pobieżnie główne bóstwa i mity religii grecko-rzymskiej.	Uczeń: wykazuje dobrą znajomość zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – zna główne bóstwa i mity religii grecko-rzymskiej, o których była mowa na lekcjach.	Uczeń: wykazuje się bardzo dobrą znajomością zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – bóstwa i mity religii grecko-rzymskiej z poziomem bardzo dobrym.	
Inne kryteria		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: rzadko okazuje zainteresowanie przedmiotem, rzadko jest aktywny na lekcji, często nie jest przygotowany do zajęć, często nie odrabia pracy domowej.	Uczeń: czasami okazuje zainteresowanie przedmiotem, czasami jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, zwykle odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje zainteresowanie przedmiotem, jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje duże zainteresowanie przedmiotem, jest bardzo aktywny na lekcji, jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	

							one być zgodne z prawem. Jeżeli uczeń wykazuje zainteresowanie poszerzaniem wiedzy, można go za to nagrodzić dodatkowo, ale wiedza wykraczająca poza program nie może być elementem koniecznym do uzyskania oceny celującej – art. 44b ust. 3 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361).
HOMO ROMANUS: Rozdział 3: Homo ludens							
Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	Deklinacja III – 3 typy odmiany rzeczownika. Wstęp do słownictwa związanego z rozrywką i kulturą w świecie starożytnym.	Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: opanował pamięciowo słownictwo w niewielkim zakresie wobec stawianych wymagań, opanował elementarne struktury gramatyczne, niezbędne dla dalszej nauki.	Uczeń: zna podstawowy zakres wymaganego słownictwa, rozpoznaje proste struktury gramatyczne.	Uczeń: opanował słownictwo i rozpoznaje struktury gramatyczne.	Uczeń: opanował słownictwo i struktury gramatyczne, które potrafi również poprawnie samodzielnie tworzyć. Zna pojęcie iloczasu i ogólne zasady akcentowania.	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu
Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: dokonuje samodzielnie analizy prostych zdań	Uczeń: naprowadzany pytaniami pomocniczymi nauczyciela tłumaczy	Uczeń: samodzielnie dokonuje analizy formalnej prostego	Uczeń: samodzielnie tłumaczy przerobiony i nowy tekst pod względem	

komentowanie tekstu oryginalnego			tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	poprawnie nieskomplikowane konstrukcje zdaniowe tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	nowego tekstu i potrafi uchwycić sens rzeczowy zdania (z niewielkim wsparciem pytań pomocniczych nauczyciela), w sposób właściwy posługuje się słownikiem.	formalnym i rzeczowym, wykazuje się umiejętnością przekładu na język polski, sprawnie posługuje się słownikiem, potrafi przygotować analizę rzeczową tekstu literackiego.	opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania. *
Analiza i interpretacja tekstów kultury		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: wykazuje elementarną znajomość zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – zna pobieżnie zagadnienia związane z rozrywką w starożytnym Rzymie.	Uczeń: wykazuje podstawową znajomość zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – zna pobieżnie zagadnienia związane z rozrywką w starożytnym Rzymie.	Uczeń: wykazuje dobrą znajomość zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – zna zagadnienia związane z rozrywką w starożytnym Rzymie, o których była mowa na lekcjach.	Uczeń: wykazuje się bardzo dobrą znajomością zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach – zna bardzo dobrze zagadnienia związane z rozrywką w starożytnym Rzymie, o których była mowa na lekcjach. Dostrzega różnice między typowymi obiektami architektonicznymi greckimi i rzymskimi.	* W świetle obowiązujących przepisów ocena ucznia ma wynikać ze stopnia przyswojenia przez niego treści wynikających z podstawy programowej. Ustalenie wymagań na ocenę celującą należy do nauczyciela, ale muszą one być zgodne z prawem. Jeżeli uczeń wykazuje zainteresowanie poszerzaniem wiedzy, można go za to nagrodzić dodatkowo, ale wiedza wykraczając
Inne kryteria		Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: rzadko okazuje zainteresowanie przedmiotem, rzadko jest aktywny na lekcji, często nie jest przygotowany do zajęć, często nie odrabia pracy domowej.	Uczeń: czasami okazuje zainteresowanie przedmiotem, czasami jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, zwykle odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje zainteresowanie przedmiotem, jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje duże zainteresowanie przedmiotem, jest bardzo aktywny na lekcji, jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	

								<p>a poza program nie może być elementem koniecznym do uzyskania oceny celującej – art. 44b ust. 3 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361).</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

Uwagi do poniższych kryteriów oceniania:

W kryteriach oceniania nie zostały uwzględnione oceny: niedostateczna oraz celująca. Szczegółowe kryteria dla tych ocen są takie same dla wszystkich rozdziałów danego podręcznika.

Uczeń otrzymuje ocenę *niedostateczną*, jeśli nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą, czyli nie ma opanował podstawowej wiedzy i umiejętności określonych w nowej podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalszą naukę, oraz nie potrafi wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności.

Ocena *celująca* podlega oddzielnym kryteriom, często określanym przez Przedmiotowe Systemy Oceniania i jest najczęściej oceną semestralną lub roczną, wystawianą na podstawie wytycznych MEN.

Przedstawione w kryteriach oceniania wiedza i umiejętności językowe zostały bezpośrednio powiązane z założeniami autorskiego programu nauczania przedmiotu edukacja łacińska.

Uczeń może otrzymać ocenę za:

odповідź ustną – waga: 2

sprawdzian – waga: 3

kartkówkę – waga: 2

wypowiedź pisemną – waga: 2

projekt – waga: 2
aktywność na lekcji – waga: 1
badanie wyników – waga: 3
zadanie domowe – waga: 1
prezentację – waga: 2
osiągnięcia w ramach konkursu – waga: 3

Kartkówka:

Obejmuje materiał leksykalny (słownictwo) lub gramatyczny (wybrane zagadnienia)

Kartkówki nie muszą być wcześniej zapowiadane przez nauczyciela.

Maksymalna ocena z kartkówki to 5.

Ocenianie kartkówek odbywa się według następującej skali:

OCENA	ZAKRES PROCENTOWY
Bardzo dobry	92-100%
Dobry	76-91%
Dostateczny	60-75%
Dopuszczający	48-59%
Niedostateczny	0-47%

Sprawdzian

Obejmuje materiał z podanych przez nauczyciela zagadnień gramatycznych, leksykalnych i/lub kulturowych

Sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem

Jeśli uczeń opuści sprawdzian z przyczyn losowych musi go napisać w wyznaczonym przez nauczyciela terminie do 2 tygodni od daty wpisania ocen ze sprawdzianu.

Sprawdzone i ocenione sprawdziany nauczyciel przechowuje przez cały rok szkolny i pozostają one do wglądu uczniów

Ocenianie sprawdzianów odbywa się według następującej skali:

OCENA	ZAKRES PROCENTOWY
Celujący	98-100% (ewentualnie + zad. z *)
Bardzo dobry	88-97%
Dobry	72-87%
Dostateczny	56-71%
Dopuszczający	44-55%
Niedostateczny	0-43%

Dodatkowo w trakcie całego roku uczeń może być oceniony za aktywność lub brak aktywności na lekcji systemie +/-, za trzy „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, za trzy „-” ocenę niedostateczną.

Wymagania edukacyjne zgodne z autorskim programem nauczania

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
Znajomość gramatyki języka łacińskiego	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna alfabet łaciński -potrafi czytać i pisać w języku łacińskim -zna zasady odmiany czasowników koniugacji I-III i czasownika esse w indicatiwie strony czynnej, ale popełnia często błędy -zna zasady odmiany rzeczowników i przymiotników; potrafi je odmienić dla wszystkich 3 rodzajów deklinacji I-III, ale popełnia często błędy -potrafi rozpoznać formy rzeczowników i przymiotników deklinacji I-III, ale popełnia często błędy -potrafi, z pomocą lub pod kierunkiem nauczyciela, rozwiązać ćwiczenie gramatyczne o podstawowym stopniu trudności 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi płynnie czytać w języku łacińskim -potrafi odmienić regularny czasownik w praesens, imperfectum, futurum I indicatiwu, również czasowniki nieregularne i czasownik esse, ale popełnia sporadycznie błędy -potrafi odmieniać rzeczowniki i przymiotniki deklinacji I-III i rozpoznawać ich rodzaj gramatyczny, ale popełnia sporadycznie błędy -zna podstawowe konstrukcje gramatyczne (ACI, Accusativus duplex, NCI, Nominativus duplex) i potrafi je tłumaczyć, ale popełnia sporadycznie błędy -zna formy podstawowych słów -potrafi rozwiązać typowe ćwiczenie gramatyczne o średnim stopniu trudności 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi poprawnie odmieniać wszystkie rzeczowniki i przymiotniki I -III deklinacji -potrafi tworzyć formy praesens, imperfectum, futurum I indicatiwu czasowników regularnych i nieregularnych -potrafi tworzyć i tłumaczyć podstawowe konstrukcje gramatyczne (ACI, Accusativus duplex, NCI, Nominativus duplex) oraz formy gramatyczne (PPP, PPA) -potrafi rozwiązać ćwiczenie gramatyczne (typowe i o standardowym stopniu trudności) -bierze aktywny udział w lekcji -potrafi w sposób jasny i poprawny prezentować wyniki swojej pracy na forum klasy 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował wszystkie treści nauczania -potrafi płynnie czytać po łacinie, zachowując poprawny akcent, rozumie pojęcie iloczasu -wykonuje bezbłędnie zadania proste, pamięciowe, by koncentrować się bez problemu na zadaniach złożonych i problemowych, samodzielnie rozwiązywać problemy, korzystając ze współpracy z nauczycielem w ramach samodzielnych poszukiwań -potrafi tworzyć i tłumaczyć konstrukcje gramatyczne (ACI, Accusativus duplex, NCI, Nominativus duplex) oraz formy gramatyczne (PPP, PPA) -sprawnie tłumaczy tekst łaciński preparowany i oryginalny -potrafi układać proste zdania po łacinie z zastosowaniem konstrukcji gramatycznych
Rozumienie tekstu łacińskiego	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi odpowiedzieć w języku polskim na podstawowe pytania do omówionego uprzednio tekstu preparowanego w języku łacińskim (z użyciem słownika) -potrafi streścić przeczytany tekst popularnonaukowy (w języku polskim) o niewielkim stopniu trudności 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi odpowiedzieć w języku polskim na pytania do nieznanego mu wcześniej tekstu preparowanego w języku łacińskim (z użyciem słownika) -potrafi streścić przeczytany tekst popularnonaukowy i/lub naukowy 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi wskazać w tekście oryginalnym odpowiedź na postawione pytanie (ze słownikiem) -potrafi postawić pytania (w jęz. polskim) do tekstu oryginalnego -potrafi omówić przeczytany tekst naukowy, wyciągając wnioski -bierze aktywny udział w lekcji 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi streścić w języku polskim przeczytany tekst oryginalny, wskazując na jego główne idee i treść -potrafi omówić i porównać ze sobą w sposób krytyczny przeczytane przez siebie lektury popularnonaukowe i naukowe

			-potrafi w sposób jasny i poprawny prezentować wyniki swojej pracy na forum klasy	
Przekład i interpretacja tekstu łacińskiego:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie przełożyć proste zwroty i zdania łacińskie -potrafi przełożyć tekst preparowany, ale popełnia często błędy -potrafi, z pomocą i pod kierunkiem nauczyciela, przełożyć tekst oryginalny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi przełożyć podstawowe konstrukcje składniowe i proste zdania -przy pomocy słownika potrafi samodzielnie przełożyć krótki tekst preparowany i oryginalny, ale popełnia w nim sporadycznie błędy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie (przy pomocy słownika) tłumaczyć dłuższe teksty preparowane -potrafi przełożyć przygotowany uprzednio tekst oryginalny- potrafi dokonać starannego literackiego przekładu tekstu, zwracając uwagę na poprawność stylistyczną tekstu -bierze aktywny udział w lekcji -potrafi w sposób jasny i poprawny prezentować wyniki swojej pracy na forum klasy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie (przy pomocy słownika) tłumaczyć teksty preparowane i oryginalne autorów z kanonu lektur
Znajomość słownictwa łacińskiego:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -w niewielkim stopniu opanował słownictwo związane z życiem codziennym i kulturą antyczną -zna nieliczne sentencje łacińskie oraz skróty i zwroty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował podstawowe słownictwo omawianych tekstów związane z życiem codziennym i kulturą antyczną -cytuje wybrane sentencje łacińskie, zna skróty i zwroty wywodzące się z łaciny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -w stopniu zadowalającym opanował słownictwo omawianych tekstów -potrafi wykorzystać poznane słownictwo do tłumaczenia terminologii naukowej -zna liczne sentencje łacińskie, rozumie wywodzące się z łaciny skróty i zwroty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -posiada bogaty zasób łacińskiego słownictwa związanego z życiem codziennym, kulturą starożytną na podstawie omawianych tekstów -potrafi wykorzystać poznane słownictwo do tłumaczenia terminologii naukowej -zna liczne sentencje łacińskie, potrafi je właściwie odnieść do sytuacji, rozumie i poprawnie stosuje wywodzące się z łaciny skróty i zwroty
Znajomość kultury antycznej:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia i zna treść najważniejszych mitów w podstawowym zakresie (o bogach olimpijskich, Heraklesie, wojnie trojańskiej, Odyseuszu, powstaniu Rzymu itp.) -zapamiętał podstawowe fakty związane z historią starożytnej Grecji i Rzymu, zna podstawowe pojęcia związane z historią polityczną Grecji i Rzymu (wielka kolonizacja, grecka polis, demokracja ateńska, republika rzymska, cesarstwo, pryncypat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -streszcza i wyjaśnia najważniejsze mity greckie i rzymskie oraz potrafi wskazać obecność motywów z mitologii greckiej i rzymskiej w dalszym rozwoju kultury (o bogach olimpijskich, Heraklesie, wojnie trojańskiej, Odyseuszu, powstaniu Rzymu itp.) -tłumaczy przedstawione wiadomości historyczne (wielka kolonizacja, grecka polis, demokracja ateńska, republika rzymska, cesarstwo, pryncypat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna mitologię grecką i rzymską, historię starożytnej Grecji i Rzymu, literaturę grecką i rzymską oraz sztukę grecką i rzymską w szerszym zakresie, a nie tylko najważniejsze fakty -opanował wiedzę z powyższych dziedzin o charakterze niezbędności wewnątrzprzedmiotowej -porównuje informacje i stosuje je w sytuacjach typowych -zna i rozumie pojęcia z dziedziny historii, literatury oraz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykrywa związki między mitologią grecką i rzymską a literaturą i sztuką -dokonuje analizy konkretnego mitu, zwracając uwagę na archetypy w nim zawarte -wskazuje na inspiracje mitem w twórczości pisarzy późniejszych; -wskazuje na związki przyczynowo-skutkowe w procesach historycznych -biegle wykorzystuje posiadaną wiedzę historyczną przy rozwiązywaniu nowych

	<p>itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia autorów i najważniejsze dzieła literatury greckiej i rzymskiej, zna pojęcia związane z historią literatury greckiej i rzymskiej (Homer, Ajschylos, Sofokles, Eurypides, Wergiliusz, Pliniusz Młodszy, Pliniusz Starszy, Seneka) -zna podstawowe fakty z dziedziny historii sztuki i archeologii antycznej Grecji i Rzymu, używa podstawowych pojęć (porządki architektoniczne, sztuka klasyczna, sztuka hellenistyczna, sztuka rzymska) -opanował treści nauczania w minimalnym stopniu, niezbędnym do kontynuowania nauki przedmiotu 	<p>itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> -interpretuje (streszcza, porównuje) wydarzenia historyczne, treść dzieł literackich -zna i omawia treść najważniejszych dzieł literatury greckiej i rzymskiej (Homer, Ajschylos, Sofokles, Eurypides, Wergiliusz, Cyceon, Cezar, Pliniusz Młodszy, Pliniusz Starszy, Seneka) -rozumie podstawowe pojęcia z zakresu literatury greckiej i rzymskiej i potrafi się nimi posługiwać (epos, dramat, liryka itp.) -definiuje podstawowe pojęcia związane z historią sztuki greckiej i rzymskiej (porządki architektoniczne, sztuka klasyczna, sztuka hellenistyczna, sztuka rzymska, typowe budowle architektury greckiej i rzymskiej) -korzysta z zaprezentowanych na lekcji materiałów i źródeł historycznych 	<p>sztuki greckiej i rzymskiej (wielka kolonizacja, grecka polis, demokracja ateńska, republika rzymska, cesarstwo, pryncypat, epos, dramat, liryka, metryka, porządki architektoniczne, sztuka klasyczna, sztuka hellenistyczna, sztuka rzymska, typowe budowle architektury greckiej i rzymskiej itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> -bierze aktywny udział w lekcji -samodzielnie dociera do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela -prezentuje wyniki swojej pracy na forum klasy -dostrzega podstawowe związki między historią, literaturą i sztuką antyczną a historią, literaturą i sztuką epok późniejszych 	<p>problemów</p> <ul style="list-style-type: none"> -w sposób samodzielny i twórczy analizuje dzieła literatury antycznej -dostrzega i twórczo odczytuje nawiązania do tradycji literackiej antyku w literaturze epok późniejszych -powiązuje dzieje sztuki antycznej z innymi aspektami historii cywilizacji (historia polityczna, historia literatury, życie codzienne) -dostrzega i ocenia rolę inspiracji antycznych w sztuce epok późniejszych -biegle wykorzystuje posiadaną wiedzę o sztuce antycznej przy rozwiązywaniu nowych problemów -opanował z powyższych dziedzin zakres wiedzy o charakterze niezbędności międzyprzedmiotowej
--	--	--	--	---